

Granskning av balanskravet och god ekonomisk hushållning - delårsrapport

Lycksele kommun

Penneo dokumentnyckel: BOIEE-E3E01-CH14G-QSYQA-P3PEZ-Z5M8K

Building a better
working world

Innehåll

1.	Sammanfattning.....	2
2.	Inledning.....	3
3.	Balanskrav och god ekonomisk hushållning	5
4.	Granskningsresultat.....	6
5.	Sammanfattande bedömning.....	9

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Lycksele kommun granskat om:

- ▶ Kommunen förväntas efterleva kommunallagens krav på en ekonomi i balans.
- ▶ Resultaten i delårsrapporten är förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, dvs. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås.

Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2023. Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer underlag för sin skriftliga bedömning vilken ska biläggas delårsrapporten i samband med fullmäktiges behandling av densamma.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande revisionella bedömningar:

Är prognosen att kommunen efterlever kommunallagens krav på en ekonomi i balans?

Grundat på granskningen av delårsrapporten återsrapportering är vår bedömning att kommunen efterlever kraven på redovisning och beräkning av balanskravsresultatet samt att kommunen förväntas efterleva kravet på en ekonomi i balans. Vi noterar att kommunstyrelsen inte gör någon tydlig bedömning av om kravet förväntas uppnås eller inte.

Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, dvs. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Grundat på granskningen av delårsrapportens återsrapportering är vår bedömning att prognosen är delvis förenlig med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget år 2023.

Vi konstaterar att det i delårsrapporten saknas en tillräcklig tydlig avrapportering av verksamhetsmässiga mål för att det ska vara möjligt för oss att bedöma om det prognostiserade resultatet är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Delårsrapporten redovisar inte målvärde och prognos för indikatorerna som kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelse baseras på. Det framgår inte hur bolagens måluppfyllelse inkluderats i bedömningen.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- ▶ Inkludera en tydlig bedömning av om balanskravet förväntas uppnås eller inte.
- ▶ Utveckla återsrapporteringen av kommunkoncernens samlade måluppfyllelse avseende god ekonomisk hushållning.
- ▶ Utveckla mål och nyckeltal för god ekonomisk hushållning ur verksamhetsperspektivet i förvaltningsberättelsen så att uppföljning, utvärdering och revision möjliggörs på ett bättre sätt.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Enligt kommunallagen (KL) 11 kap. 1 § ska kommunen ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs i juridiska personer som avses i 10 kap 2-6 §§. God ekonomisk hushållning definieras genom att fullmäktige fastställer verksamhetsmässiga och finansiella mål. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Kommunen ska enligt KL. 11 kap. 5 § varje år upprätta en budget för nästa kalenderår. Budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag får göras:

1. I den utsträckning som medel från en resultatutjämningsreserv tas i anspråk enligt KL. 11 kap. 14 §
2. Om det finns synnerliga skäl.

Fullmäktige ska behandla minst en delårsrapport per år. Kommunstyrelsen ska inom två månader efter utgången av den period av räkenskapsåret som delårsrapporten omfattar överlämna den till fullmäktige och revisorer. I samband med fullmäktiges behandling av delårsrapporten ska även revisorerna bedöma resultaten. Denna granskning utgör underlag för det utlåtande som revisorerna ska lämna till fullmäktige.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att:

- ▶ Ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning vilken ska biläggas delårsrapporten i samband med fullmäktiges behandling av densamma.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Är prognosen att kommunen efterlever kommunallagens krav på en ekonomi i balans?
- ▶ Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, dvs. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

2.3. Avgränsning

Granskningen är avgränsad till kommunstyrelsen och 2023. Styrelsen är enligt KL 11 kap. 16 § ansvarig för upprättandet av delårsrapporten. Granskningsåtgärderna genomförs i form av en översiktlig granskning. Den består i att analysera delårsrapportens förvaltningsberättelse.

Granskningar omfattar:

- ▶ En granskning och bedömning om kommunen bedöms efterleva balanskravet¹.

---

¹Balanskravet innebär att budgeten ska upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna och att årets resultat enligt resultaträkningen och förändringen av det egna kapitalet ska vara positivt.

- ▶ En granskning och bedömning av utfallet avseende fullmäktiges verksamhetsmål och finansiella mål med betydelse för god ekonomisk hushållning.
- ▶ En samlad bedömning om utfallet är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.

2.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar. I denna granskning utgörs revisionskriterierna av följande:

- ▶ Kommunallagen (2017:725) 11 kap. 1 §, 5-6 §§, 16 §, 12 kap 2 §
- ▶ Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning
- ▶ RKR R15 Förvaltningsberättelse (balanskravsutredning)
- ▶ RKR R17 Delårsrapport
- ▶ Skyrev R5 Delårsrapport och årsredovisning

2.5. Metod och genomförande

Granskningen av kommunens måluppfyllelse har genomförts i enlighet god revisionssed. Granskningen har skett genom genomgång av kommunens delårsrapport.

Utöver vår interna kvalitetssäkring har ekonomichef sakgranskat rapportutkastet. Detta för att säkerställa att revisionsrapporten bygger på korrekt fakta och uttalanden.

3. Balanskrav och god ekonomisk hushållning

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om mål och riktlinjer med betydelse för god ekonomisk hushållning (enligt kommunallagens 11 kap. 6 § första och andra stycket) uppnåtts och följts. Revisorerna ska bedöma om prognosen i delårsrapporten och utfallen i årsredovisningen är förenliga med fullmäktigemålen.

Enligt kommunallagen ska:

- ▶ Kommunfullmäktige fastställa mål för god ekonomisk hushållning
- ▶ Uppföljning av dessa mål göras i delårsrapport och årsredovisning
- ▶ Kommunens revisorer granska och bedöma måluppfyllelsen

Syftet med dessa krav är att politikerna med hjälp av målstyrning och måluppföljning ska styra kommunen mot ändamålsenlighet och effektivitet.

Mål för god ekonomisk hushållning ska omfatta både finansiella mål och verksamhetsmål. Det mål som fullmäktige fastställt inom ramen för god ekonomisk hushållning är obligatoriska att utvärdera och bedöma i delårsrapport (prognos) och årsbokslut (utfall). Från och med 2019 ska mål formuleras och utvärderas även för kommunens bolag med återkoppling till fullmäktige. Det är kommunstyrelsen som i förvaltningsberättelsen ska utvärdera uppfyllelsen av de mål som kommunfullmäktige fastställt. Därefter ska revisorerna på basis av kommunstyrelsens utvärdering samt sin egen granskning av delårsrapport och årsredovisning bedöma uppfyllelsen av de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Balanskravet är centralt för god ekonomisk hushållning. Balanskravet innebär att kommunens budget och årliga utfall ska vara positiva och att underskott ska återställas kommande år, såvida kommunfullmäktige inte beslutar om annat och hänvisar till "synnerliga skäl". Beräkningen av balanskravsresultatet, som är kopplat till kommunallagens bestämmelser, ska i förvaltningsberättelsen följa ett föreskrivet schema. Vid avstämning av balanskravet får exempelvis realisationsvinster inte medräknas. Avstämning av balanskravet ska göras i delårsrapport och årsredovisning.

4. Granskningsresultat

4.1. Iakttagelser

4.1.1. Prognostiserat balanskravsresultat

Tabell 1. Avstämning mot balanskravet i delårsrapport

Tkr	Prognos 2023	Kommunstyrelsens bedömning
Årets resultat enligt resultaträkningen	39 896 tkr	
- Samtliga realisationsvinster	-3 100 tkr	
+ Realisationsvinster enligt undantags- möjlighet		
+ Realisationsförluster enligt undantags- möjlighet		
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper		
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper		
Årets resultat efter balanskravs- justeringar	36 796 tkr	
-Reservering av medel till resultat- utjämningsreserv (RUR)	-4 519 tkr	
+Användande av medel från RUR		
Årets balanskravsresultat	32 277 tkr	Kommunstyrelsen gör ingen tydlig bedömning av om kravet förväntas uppnås eller inte.

4.1.2. Bedömning

Grundat på granskningen av delårsrapporten återsrapportering är vår bedömning att kommunen efterlever kraven på redovisning och beräkning av balanskravsresultatet samt att kommunen förväntas efterleva kravet på en ekonomi i balans. Vi noterar att kommunstyrelsen inte gör någon tydlig bedömning av om kravet förväntas uppnås eller inte.

4.1.1. God ekonomisk hushållning enligt prognos

Kommunfullmäktige har fastställt måldokument, vision och mål, för år 2023. Vision och mål 2023 fastställdes 2022-12-12 § 135. Dokumentet innehåller ett antal finansiella mål

och verksamhetsmål. Målen gäller för kommunen såväl som helägda bolag. För kommunorganisationen utgår förståelsen för god ekonomisk hushållning ur de av kommunfullmäktige fastställda indikatorerna. För de kommunägda bolagen innebär god ekonomisk hushållning att följa de direktiv som finns i respektive ägardirektiv.

För att bedöma måluppfyllelse på respektive mål redovisas måluppfyllelsen i procent för varje indikation enligt nedan:

<80 procent	Ej uppfyllt
80-99,4 procent	Delvis uppfyllt
>99,5 procent	Uppfyllt

Indikatorerna ligger till grund för bedömning av hur väl målet är uppfyllt, om majoriteten av indikatorerna kopplade till ett mål är uppfyllda anses målet vara uppfyllt.

4.1.1.1 Iakttagelser

Prognos för finansiella mål

Tabell 2. Finansiella mål

Finansiella mål	Prognos 2023	Kommunstyrelsens bedömning
Nettokostnadsandel minst 98 %	96,7%	Målet förväntas uppnås.
Självfinansieringsgrad investeringar 100 %	94,6%	Målet förväntas delvis uppnås.

Kommunstyrelsen gör en samlad bedömning av de finansiella målen delvis förväntas uppnås under året. Det saknas uppföljning av de finansiella mål som utifrån ägardirektiven fastställts för de kommunägda bolagen.

Prognos för verksamhetsmål

Tabell 3. Verksamhetsmål

Verksamhetsmål	Prognos 2023	Kommunstyrelsens bedömning
Goda livsvillkor och levnadsvanor	Anges att två av indikatorerna delvis når målvärdet och en är röd.	Målet förväntas delvis uppnås.
Trygga invånare	Anges att andel invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam når sitt målvärde.	Målet förväntas uppnås.
Meningsfull fritid	Andel svar i Medborgarundersökningen att "Det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen är bra" senaste utfall 47,3, målet är 63.	Målet förväntas inte uppnås.

Livslångt lärande	Anges att andel högutbildade invånare 25-64 år når sitt målvärde.	Målet förväntas uppnås.
Växande näringsliv med fler i arbete	Anges att andel förvärvsarbeteande invånare 20-64 år, når sitt målvärde. Den andra indikatorn är delvis uppfylld men väldigt nära att nå målet.	Målet förväntas uppnås.
Ett hållbart samhälle för framtiden	Anges att målet består av tre indikatorer och en är röd, en gul och en grön.	Målet förväntas delvis uppnås.
Attraktiv arbetsgivare	Anges att ny undersökning kring medarbetarengagemang görs vartannat år och kommer att genomföras innan årsskiftet.	Målet förväntas delvis uppnås.
Verksamheter av hög kvalitet	Anges att målet består av sex indikatorer där två når sitt målvärde en delvis och tre är röda. Dock finns en positiv trend för t.ex. indikatorn, Effektivitetsindex äldreomsorg även om den inte når sitt målvärde.	Målet förväntas delvis uppnås.

Av delårsrapporten framgår inte utfall eller målvärde för merparten av indikatorerna. Det framgår inte heller prognos för måluppfyllelse för de mål som rör kommunens bolag, vilka har fastställts i ägardirektiv.

Samlad bedömning för prognos om god ekonomisk hushållning

Kommunstyrelsen gör bedömningen att förväntad måluppfyllelse är delvis förenlig med kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning. Detta mot bakgrund av att tre mål förväntas uppnås, fem mål förväntas delvis uppnås och ett mål inte uppnås. Det framgår inte på vilket sätt måluppfyllelse för bolagen inkluderats i bedömningen.

4.1.2. Bedömning

Grundat på granskningen av delårsrapportens återrapportering är vår bedömning att prognosen är delvis förenlig med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget år 2023.

Vi konstaterar att det i delårsrapporten saknas en tillräcklig tydlig avrapportering av verksamhetsmässiga mål för att det ska vara möjligt för oss att bedöma om det prognostiserade resultatet är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Delårsrapporten redovisar inte målvärde och prognos för indikatorerna som kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelse baseras på. Det framgår inte hur bolagens måluppfyllelse inkluderats i bedömningen.

5. Sammanfattande bedömning

Utifrån genomförd granskning är vår samlande bedömning att:

- ▶ Kommunen förväntas efterleva balanskravet.
- ▶ Avrapporteringen av mål i delårsrapporten möjliggör inte en samlad bedömning av om prognosen är förenlig med de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Revisionsfråga	Bedömning
Förväntas kommunen efterleva kommunallagens krav på en ekonomi i balans?	Ja
Är delårsrapportens prognos förenlig med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?	Avrapporteringen av mål i delårsrapporten möjliggör inte en bedömning av om prognosen är förenlig med de mål som kommunfullmäktige fastställt.
- <i>Finansiella mål</i>	Delvis
- <i>Verksamhetsmål</i>	Går inte bedöma

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- ▶ Inkludera en tydlig bedömning av om balanskravet förväntas uppnås eller inte.
- ▶ Utveckla återrapporteringen av kommunkoncernens samlade måluppfyllelse avseende god ekonomisk hushållning.
- ▶ Utveckla mål och nyckeltal för god ekonomisk hushållning ur verksamhetsperspektivet i förvaltningsberättelsen så att uppföljning, utvärdering och revision möjliggörs på ett bättre sätt.

Oktober 2023 (digital signering)

Christer Brubäcken, uppdragsledare
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY

Lydia Andersson
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering.
Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

CHRISTER BRUBÄCKEN

Undertecknare 1

Serienummer: 19820605xxxx

IP: 213.115.xxx.xxx

2023-10-11 06:32:34 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom Penneo.com. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>